

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Braşov, piaşa mare Nr. 30
Revizori: asistarea nu se
pe limba. — Manuscripte nu se
retrimit
ÎNŞTATE se primeşte la Admi-
nistrațiunea în Braşov şi la ur-
mătoarele Birouri de anunţuri:
în Viena: M. Dukas, Hermann
Schick, Rudolf Mosse, A. Oppelski
Machfolger; Anton Oppelski, J.
Damascher, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Bektem Bermai; în
Bucureşti: Agence Roman, Buc-
cursale de România; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Preţul inserţiunilor: o serie
garmond pe o coloană 8 cr. şi
30 cr. timbru pentru o publi-
carea. Publicări mai dese după
tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
serie 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL IX.

„Gazeta“ iese în săptămânii.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
poştale din ţinutul şi din afară
şi la ad. colectorilor.
Abonamentul pentru Braşov
Administrațiunea, piaşa mare,
târgul Izului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe şase
luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât şi inserţiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 218.

Braşov, Joi 2 (14) Octombrie

1897.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei

Cu 1 Octombrie 1897 st. v.
s'a deschis nou abonament la care
invităm pe toţi amicii şi sprijini-
torii fôiei noastre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	
pe un an	12 fl.
pe şase luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România şi străinătate:	
pe un an	40 franci
pe şase luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonarea se poate face mai uşor
prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Se fierbe ceva în secret.

Se fierbe ceva în secret. Ca tot-
deuna, când s'a ivit câte-o dificul-
tate mai mare în raporturile cu par-
tea de dincolo a monarhiei, Ungurii
au sciut să profite câte ceva pentru
a-şi întări poziţia predominantă, deja
de mult câştigată în monarhia.

Aşa şi acum, basaţi pe ultimele
evenimente cu vizitele dela Buda-
pesta, cari au scos la ivelă şi mai
mult acea preponderanţă politică a
Ungariei faţă cu încurcătura şi ne-
înţelegerile din Austria, politicianii
din Pesta vor să profite chiar şi din-
tr'o crisă, de care, cum stau ađi lu-
crurile, uşor poate fi atins dualismul.

E lucru firesc, că Ungurii caută
să profite cât mai mult de situaţia
ce se prezintă acum. Tot aşa de
natural este însă, ca şi partea cea-
laltă să prevină ori-ce eventualitate
păgubitoare, ce s'ar nasce din atitu-
dinea Ungurilor.

Ameninţarea oficiosului ungu-
resc pentru cazul, când legea privi-
tore la prelungirea provisorică a pac-
tului nu va pute fi votată în totă
regula de către parlamentul central
din Viena, n'a atins de astă-dată nu-
mai partidele din majoritate, ci chiar
şi pe Nemţii austriaci din minori-
tate şi poate încă în mod mai sim-
bolic.

Organul partidei Nemţilor pro-
gresiştii „N. fr. Prsse“ se miră de
afirmarea oficiosului ungar, că Un-
garia în cas, când n'ar pute să trac-
teze cu partea de dincolo a mo-
narchiei în mod constituţional asupra
afacerilor comune, işi va regula ea
însa-şi, de sine stătător, afacerile co-
mune, pe baza sancţiunei pragma-
tice. Acesta, dice numita fôia, nu
însamnă alta, decât că, decă nu va
fi posibilă o înţelegere pe cale con-
stituţională asupra cvotei, atunci ar-
mata nu va înceta de-a fi comună
şi afacerile esteriore vor rămâne co-
mune, dér suma, ce are s'o contri-
bue Ungaria la cheltuelile comune,

se va stabili fără nici o înţelegere
cu Austria, numai de către dieta
ungurescă.

Părerea acesta o numesce fôia
vienesă confusă, căci i se pare ab-
surd a vorbi de afaceri comune,
cari nu se tractează în comun.

Afacerile comune, cum sunt de-
terminate ađi, se basază, dice „N.
fr. Presse“ esclusiv numai pe legea
dela 1867 şi nu, cum se pretinde,
pe sancţiunea pragmatică. Despre
armată, despre afacerile esteriore,
despre finacele comune nu stă nici
un cuvânt în sancţiunea pragmatică.
Tôte acestea le-a dedus pactul de-
kist din cele două cuvinte, că Un-
garia este „nedespărţit şi nedisolubil“
legată cu ţerile austriace

Decă însă s'ar admite, că Un-
garia — cu provocare la sancţiunea
pragmatică şi la dreptul său de le-
gislaţiune independent — poate să re-
cunoscă afaceri comune şi totuşi să
dispună asupra lor fără Austria,
acesta după numita fôia, n'ar în-
semna alta, decât că Ungaria con-
stituţională ajută guvernului austriac
de a domni în Austria absolut. Acesta
o explică aşa, că pe când Ungaria
şi-ar stabili ea însa-şi, de sine stă-
tător, cvota ei mai mică, pe atunci
Austria ar pute fi silită printr'o
simplă ordonanţă, pe baza §-lui 14
al constituţiei, să plătescă cvota cea
mai mare.

Printr'un astfel de procedeu nu
numai că s'ar desavua însu-şi pactul
dela 1867, ci poate să se afle orî şi
când, dice „N. fr. Presse“, şi în Aus-
tria un parlament, care să facă ase-
menea posibil de-a se guverna ab-
solut şi în Ungaria.

De ceea ce se tem Germanii
este, se vede clar, ca nu cumva în
adevăr să se petrecă lucrul aşa şi,
ca să potă fi salvată politica cabi-
netului Badeni, să se ia refugiu la
espedientul mai sus amintit.

Ungurii se pregătesc pentru
tôte eventualităţile şi se crede, că
audienţele lungi, ce le-a avut preş-
edintele camerei Szilagyi şi Coloman
Tisza la monarhul, stau în legătură
strinsă cu aceste pregătiri.

Ce va eşi de aici e greu de-a
se prevedé. Se poate însă, ca şi aici
să se adevărescă dicala, că nu-i pen-
tru cine se pregătesc, ci pentru
cine nimeresce.

Congresul naţional bisericesc al
Metropoliei române gr. or. din Tran-
silvania s'a deschis astăzi în Sibiu.
După multă vreme se întâmplă de
prima-ora, că acest congres se în-
trunesc la termenul prescriş în Sta-
tutul organic. Dorim, ca congresul
despre lucrările căruia vom ţin în
curent pe cetitorii noştri, de rândul
acesta să desfăşure o activitate mai
roditoare ca în periodul din urmă şi
să corăspundă astfel cât mai mult
marelor aşteptări, ce se pun în acest
corp reprezentativ, chiămat în rân-
dul întâi a veghia asupra interese-
lor de viaţă ale bisericilor şi sco-
lelor române din întreaga Metro-
polia.

Interview cu Dr. Lueger.

Dăm, aici în extenso interviewul
semnalat în numărul nostru de ieri,
ce l'a avut un colaborator al lui
„Budapester Tageblatt“ cu Dr. Lueger.

Convorbirea a introdus o cola-
boratorul cu întrebarea: decă pro-
visoriuul pactului economic va fi votat
de Reichsrath fără greutăţi? Şi Lue-
ger dice:

„Fără greutăţi la nici un cas nu. Şi
precum stau lucrurile ađi, nici nu e sigur,
decă peste tot va fi votat Dispoziţia spiri-
telor le noi este aşa, încât e anevoios a
aduce la îndeplinire ceea ce este în inte-
resul Ungariei. Şi decă voesce cineva să
fiă cinstit, trebuie să mărturisesc, că Ma-
ghiarii pe şi ce merge ne dau motive la o
astfel de dispoziţi a spiritelor. Destul de
supărăcios lucru, că noi aici trebuie să ne
spunem noi însine, că nu însemnăm aprôpe
nimic în monarhie, ér din contră Ma-
ghiarii sunt tot şi tôte. Numai ceea-ce
Maghiarii voesc, să întâmplă în monarhia
întrégă. Şi încă când ni-se face în fia-oare
şi în mod tot mai îngâmfat să înţelegem,
că suntem puşi la al doilea plan, cum o
fac Maghiarii!

„Citesc, te rog, numai diarele d-vóstré
ce şi cum scriu despre noi, cum se năpus-
tesc şovinismul maghiar asupra noastră în
tôte zilele şi vatămă consciinţa noastră de
sine. Acesta nu voim şi nu o mai vom
râbda mai departe. Vom apuca ori-ce pri-
legiu spre a fringe această preponderanţă a
Ungurilor, neîndreptăţită prin nimic şi cu
nimic şi a dobândi Austriei noastre acea
poziţie în monarhia, care ni-se cuvine
nouă.

„Spune-mi, te rog, pe ce adevă se în-
temeiează infumurarea fără mărgini a Ma-
ghiarilor? Noi plătim partea mai mare a
cheltuelilor comune; noi suportăm tôte
desavantajele economice ale învoilii; în
schimb însă noi suntem cei puşi în al doi-
lea plan, ér Maghiarii se bucură de tôte
privilegiile.

„Cum să nu producă o astfel de stare
a lucrurilor sânge réu?! Nu, nu e de su-
ferit această stare şi mai departe şi noi îi
vom pune capăt. Treba nu va merge uşor
şi va dura încă oătă-va vreme până vom
ajunge la ţintă, dér nu vom odihni până
nu o vom ajunge. Şi spre acest scop ne
va veni într'ajutor mărturisirea obşteii, că
suntem în drept; căci nedreptatea nu poate
dăinui vecinic şi-şi găsesce leacul în mo-
mentul, când e recunoscută ca atare în
tôte părţile.

„Noi sperăm — continuă Dr. Lueger
— că în urma urmelor şi cei din Ungaria
vor înţelegé, că noi, ceşti d'aici, ne aflăm
pe calea cea dreptă de a slăbi cel puţin
desbinările esistente, decă nu chiar a-le
delătura cu totul. Ba eu chiar cred, că a-ţi
fi priceput şi D-vóstré deja acest lucru,
decă n'ar fi jidanii la mijloc. În al cui in-
teres este tot ceea-ce se petrece în Un-
garia, decă nu spre folosul Jidanilor? Ea
dă numai o ochire în ţera D-tale şi spune-mi
sincer, decă nu Jidanii domnesc acolo?
N'ai decăt să priveşti la sorţea, ce au
creat-o Jidanii nemeşimei (Gentry) ma-
ghiară, adevă simburile naţiunei maghiare,
er de ţărâtime nici nu vorbim. Nemeşimea
în cea mai mare parte a devenit fără avere
şi fără capătău şi se sbate în înnoţiuni
mici, séu în gônă după ele. Şi de altfel ce

stări a creat la D-vóstré obrăsnicia şi în-
gâmfarea Jidanilor. Soii D-ta, că în Un-
garia nu se poate căpeta nici o picătură de
vin, nici un grăunte de grâu fără Jidani?

„Eu nu urăsc pe Maghiarii, ba am
printre ei chiar prieteni buni şi dragi
mie. Dér stările de lucruri din Ungaria le
urăsc şi urăsc slăbiciunea (! A cui? —
R. G. Tr.), care tolerază ast-fel de stări.
Şi pentru hatêrul Jidanilor se tolerază
tôte. Şi la noi nu era altfel. Dér
noi am îndreptat lucrurile radical. Nu
crede, însă, cu tôte acestea, că eu-s mân-
cător de Jidani. O, nu, de loc! Noi voim
numai, ca Jidanii să nu fiă stăpâni peste
tôte; noi voim să fim stăpâni şi astăzi şi
suntem.

„Uită-te, poziţia ce mi-am eluptat-o în
oraşul meu natal, o datoresc numai şi nu-
mai împrejurării, că am fost cel dintâi,
care a dat expresie în mod verde, cu glas
tare, relei dispoziţiunii a spiritelor în con-
tra abuzurilor pomente, ér mai ales şi în
contra preponderanţei Maghiarilor, ce de-
venea din şi în şi mai nesuportabilă“.

La întrebarea: Óre desbinarea între
naţionalităţile din Austria este ea aşa de
mare, încât e absolut esclus un compromis?
— Lueger răspunde:

„Momentan nu se poate gădi la un
compromis. Apoi nu veţi cum merge la
noi? Dér, decă ne şi combatem ađi unii
pe alţii, va veni în urma urmelor timpul,
unde vom fi siliţi să ne înţelegem. Căci
nimic nu face pe adversarii cei mai ne-
impăcaţi, să se apropie unii de alţii, ca
simţmintele produse de nedreptatea în
comun suferită. Bagă de seamă, nimeni al-
tul nu o va face aceasta, decât Ungurii,
decă nu vor pricepe în scurtă vreme, că
în sfârşit trebuie să vorbescă altfel cu noi,
şi că şi acolo lucrurile trebuie să ia altă
faţă. Pentru ce tolerază Maghiarii peste tot
aceste stări de lucruri? Uite, desbinarea
dela noi e într'adevăr foarte tristă cer-
tele de partid sunt destul de înăsprite;
dér astfel de alegeri, ca în Ungaria la noi
n'ar fi cu putinţă.

„Scurt şi cuprinător, tot ce se petrece
în Ungaria, va avé drept efect, că parti-
dele dela noi în urma urmelor se vor in-
truni laolaltă spre a se apăra în comun“.

„Patria“ din Cernăuţi primesc din
Viena următoarea telegramă asupra delibe-
rării clubului parlamentar român din ca-
mera vienesă:

În ultimele şedinţe ale clubului ro-
mân s'a deliberat asupra postulatelor par-
tidului, cari s'au şi formulat. Aceste vor fi
înaintate prin comisiunea parlamentară a
clubului. În şedinţele clubului român s'a
discutat asupra măsurilor, ce suut a se lua,
pentru a asigura Bucovinei retribuţiuni fa-
vorabile din fondul menit pentru înlăturarea
stărilor misere din Bucovina cauzate prin
forţele elementare. S'a discutat mai de-
parte şi s'a precizat atitudinea clubului ro-
mân faţă de propunerea deputatului bar.
Dipauli.

Badeni felicitat de Ţarul Rusiei.
Ţarul polones „Czas“ din Lemberg, or-
ganul personal al actualului ministru-pre-
şedinte austriac, comunică soirea, că Ţarul
Rusiei a felicitat pe Badeni din inidental
duelului, ce l'a avut cu deputatul Wolf
asigurându-l de simpatia sa.

Se scie, că duelul a fost provocat pentru cuvintele: „Acosta este o infamiă poloneză”, ce i-au fost adresate contelui Badeni din partea deputatului Wolf în parlamentul din Viena. Badeni, ca Polon, a voit așa-dăru prin acest duel să-și apere demnitatea sa națională. Imprejurarea, că tocmai acum, când din partea Rușilor peste tot se manifestă o simpatie atât de vădită pentru Poloni, Țarul vine să felicite pe Badeni pentru-că și-a apărut demnitatea lui națională, este fără îndoială destul de semnificativă.

Decorarea lui Jeszenszky.

Sub acest titlu „Drapelul” din București se pronunță cu privire la decorarea, ce a produs atâta senzație între Români, astfel:

Diarele ungurești continuă să grămădescă necuviințe, insinuații peste insinuații la adresa țării și regelui nostru.

Se scie, că printre cei decorați cu ocazia vizitei regelui României la Budapesta, a fost și faimosul Jeszenszky, acel oare și-a făcut o specialitate din prigonirea Românilor, acela cărui dătorim interdicția intrării în Ungaria a mai tuturor țărilor românești.

Alegerea celor ce aveau să primescă decorații românești, era lăsată la discreția guvernului unguresc, după cum și trebuia să fie.

Guvernul unguresc a crezut de cuviință să pue pe listă pe acest faimos Jeszenszky.

Era din partea lui o lipsă de tact din cele mai extraordinare, decât nu chiar un fel de batjocură la adresa Românilor de peste munt și un fel de provocare la adresa Românilor de dincoace.

Și acum presa maghiară exploatează în modul cel mai neomenos faptul acesta; arătând Românilor de peste munt, că decât guvernul României a decorat pe persecutor, persecuția trebuie să tacă și să se supune Maghiarilor în totul.

Încă odată o spunem, nu înțelegem de loc conduita Ungurilor. Vor ei în adevăr amiciția noastră? Cred ei că ea le poate fi de folos, și dușmănia noastră primejdioasă? Primirea pe care au făcut-o regelui României pare a răspunde pozitiv la această întrebare.

Atunci cum cred ei că vor pute căpăta cu nouă umilință și persecuții pentru frații noștri, și cu nouă insulte și provocări la adresa noastră, ceea ce era deja greu de căpătat mai înainte de a se produce această neexplicabilă atitudine?

Dăr ori-ce rău are și partea lui bună. Acum scim în modul cel mai categoric ce fel de sentimente nutresc Ungurii pentru noi, și în fata atitudinii neouviințioase și jignitoare a acelor ce se prefac că ne caută amiciția, vom răspunde cu adagiul francez: *Un homme averté, en vaut deux.*

Și avertismentele nu ne lipsesc, după cum se vede.

*

Tot sub titlul de mai sus scrie „Timpul” de adă între altele:

...Am tăcut până adă. Și am fi tăcut până la sfârșit decât un confrate n'ar fi găsit cu cale să sgândărească afacerea și să arunce mărtea... în Unguri.

După acest confrate, vinovat că s'a animat de surtoacul furnisorului de temnițe pentru Români din Ungaria cavaleria pe care stă scris „Prin noi înșine”, ar fi guvernul unguresc, care l'a propus pe Jeszenszky la așa înaltă distincție. Adecă guvernul unguresc ar fi trebuit să simtă, că numele lui Jeszenszky nu se poate înjuca cu decorație românească, guvernul unguresc să pricepă ce răsunet a putut avea în inimile noastre rechizitorile din Clușiu, guvernul unguresc să dea celui care l'a slujit cu devotament un fel de avertisment prin omisiune. Ei bine, nu. Astfel de învertituri nu sunt demne de o națiune, care având conștiința propriei ei demnități este datore să înțeleagă și să respecte acel sentiment și la alții.

Guvernul unguresc propunind pe Jeszenszky a fost în dreptul lui. Că și-a înțeles și exercitat dreptul într'un mod grosolan și lipsit de condescendență, este adevărat; dăr că a fost în dreptul lui nu în-oape vorbă. Vinovat este guvernul româ-

nesc. Vinovat decât s'a lăsat să fie surprins. Și mai vinovat decât cu conștiință a primit propunerea guvernului unguresc.

Universitarilor unguresci din Clușii au scos cu 1 Octomvre primul număr din fôia lor numită „Kolozvári Egyetem-Lapok”. În program se dice, că scopul fôiei „nu este de-a provoca nouă neînțelegeri, ci de-a aplană pe cele existente și de-a uni ca frați întreaga tinerime universitară fără deosebire de religie și naționalitate”. La acesta mai adăugăm, că redactorul responsabil, d-l Bodor Antal, dorește a avea schimb și cu unele dintre țărele noastre naționale, între cari și „Gazeta Transilvaniei”, fiind a-o pune, cum dice la dispoziția membrilor clubului universitar, ca s'o cetască.

Trebuie să mărturisim, că această schimbare la față ne pare foarte curiosă. Cei ce au ars odată „Gazeta Transilvaniei” în piața Clușului să dorască acum a-o introduce în cabinetul lor de lectură! Și erăși cei ce au ilustrat de-atâtea-ori cu spargerea ferestrelor Românilor să vră acum de-odată de-a „uni ca frați întreaga tinerime universitară fără deosebire de religie și naționalitate!” Credă cine va vră, noi însă ținem la proverbul român: „lupul își schimbă părul, dăr nărvul nu”.

Guvernul din Belgrad pregătește un proiect pentru *revisuirea constituției Serbiei*. Etă câte-va amănunte: Teritoriul țării va fi împărțit în 5 mari guvernamente, în locul celor 15 prefecturi actuale. Acestor guvernii vor corăspunde tot atâtea împărțiri militare și ecleziastice. Guvernatorilor celor 5 provincii li-se vor da întinse puteri, după modelul guvernatorilor ruși.

Până acuma Serbia nu avea un Senat. Noua constituție va hărăzi regatului și această binefacere. Alături de Soupoina, va funcționa un Senat, compus din 60 de membri. Din aceștia, 20 vor fi de drept senatori, președinții Cassației și ai Curților de apel, membrii consiliului de stat și alți înalți funcționari, 20 vor fi numiți de Corôna și alți 20 vor fi aleși de majoritatea din Cameră.

Noua constituție va lărgi prerogativele Corônei. Nu numai, că Senatul va fi după modul cum este constituit, la dispoziția și ordinele ei, dăr i se mai acordă și alte prerogative. Noua constituție este rezultatul conferințelor și studiilor îndelungate ale tuturor șefilor de partide. Chiar d-l Pasić, șeful radicalilor sârbi, a dat consimțământul său la noua reformă, care va da Serbiei un regim cu mult mai autoritar decât cel actual.

*

„Gazeta Macedoniei” ce apare în București scrie: „Vești foarte triste ne-au sosit din patrie săptămăna acosta. Cestiunea națională este amenințată de a primi o teribilă lovitură din partea Slavilor. Îmbătați de succesele se au obținut într'un timp așa de scurt, *Serbiei au început a deschide școlă și prin comunele și orașele pur românești*. Astfel la Gopești, Molovița, Nevesca, Corița, etc., au trimes câte doi profesori sârbi. Pericolul este mare. Numai o schimbare radicală și imediată ne poate mântui. „*Navodni Prava*” din Sofia publică un violent articol în contra României, cerând guvernului bulgăresc închiderea școlii române din Sofia și împiedecarea înființării de școli române la Vidin, Nicopole, Rusciuc și Turtuocai.

Turburări la Roma. Se telegrafază din Roma: Lună un cortegiu mare de neguțători s'a dus la ministerul de interne, cerând să se ia măsuri în privința aprecierilor impositelor asupra venitului. D. di Rudini a promis că va face tot ce e cu putință în limitele legii. Câți-va răsvrățitori profitând de aglomerație, au încercat să strică revoltătoare și au tras un foc de revolver. Intervenind forța publică, un răsvrățit a fost omorât și alți trei răniți. 4 agenți de poliție și trei carabinieri au fost răniți, dintre cari unul în mod grav. S'au făcut vr'o 20 de arestări. Săra orașul fu

liniștit. Reprezentanții guvernului și mai mulți neguțători vor discuta mâne cestiunea asupra impositului venitului.

Diarul parisian „*Gil Blas*” dela 6 I. c. publică sub titlul *Regele Carol — Ungurii și Românii* următorul articol semnat: Charles Girandean:

„Regele României a fost foarte aclamat la Budapesta și din acest punct de vedere n'are de regretat voiajul său. Dăr după-cum am prevăzut medalii are și revers și polemicele reîncep mai violente ca ori-când între Români și Maghiari.

„Diarele unguresci n'au lipsit să insiste asupra importanței vizitei Regelui Carol din punct de vedere al recunoșterii stării actuale a regatului Sfântului Ștefan și s'au încumetat să declare că: *Suveranul României n'ar veni să facă vizită lui Franz-Joseph în capitala sa ungerescă, decât ar aproba protestările Românilor din Transilvania contra regimului, care le este impus.*

„La București, din contră, se susține înainte, că nu e nimic schimbat și că voiajul Regelui implică așa de puțin o repudiare a reclamațiilor constante și justificate de altmintrelea ale Românilor transilvăneni — încât probă este faptul, că d-l Sturdza, președintele consiliului și ministru al afacerilor străine, n'a acompaniat pe Rege, și că n'ar fi lipsit să o facă, decât vizita regală avea însemnătatea, pe care presa ungerescă voiesce să i-o dea. Tote acestea sunt duse de o parte și de alta într'un ton și în nisele termeni, cari probează în de-ajuns că, decât amândouă guvernele sunt aliate, rămăne încă mult drum de făcut, până se va ajunge acolo ca și amândouă popoarele să fiă amice.

„Austria a fost guvernată până acum în profitul Nemților și Ungaria în profitul Maghiarilor. Și unii și alții nu constituiau, cu tote acestea, decât o minoritate pierdută în amândouă părțile imperiului, în mijlocul unei enorme majorități slave. Din 41.330.000 locuitori, pe cari li ere Austro-Ungaria, Nemții nu competază decât cu 27% și Maghiarii cu 17%. Nu e deof surprinzător, că cei 44% Slavi protestă și reclamă, decât nu favoriză, cel puțin o egalitate în tratament: de-asemena României, cari contribuie cu 7% la populația totală a imperiului, nu sunt satisfăcuți în sôrtea lor nioi cât Italianii din Triest și din Trentin, cari nu competază decât cu 2%.

„E de înțeles, că nu acum, când proiectele contelui Badeni privitoare la *Cehii Boemiei, permit tuturor acestor naționalități să spere în fine un tratament mai echitabil, e momentul ca României să renunțe la tote speranțele lor, așa de fidel conservate cu totă presiunea cea mai tiranică, numai pentru cuvântul că... Regele Carol s'a dus să facă vizită împăratului Austriei la Budapesta*.”

Cestiunea cretană.

Eri am comunicat soirea, că Sultanul a ordonat guvernului său să adreseze o notă către puteri, prin care să ceră grabnica regulare a cestiunii cretane.

Se'nțelege, după ce marele puteri au luat asupra lor sarcina de-a introduce administrațiunea autonomă în această insulă, ele și au îndatorința să întrevină, cu atât mai vârtos, căci în urma măsurilor luate până acum situațiunea în Creta nu s'a îmbunătățit într'un nimic. Acesta o dovedesce și următorul interesant comunicat al diarului „Post”:

„Nu se mai poate retăcea”, dice acest diar, „că trupele europene trimise în Creta nu sunt în stare de-a apăra pe locuitorii mohamedani în contra omorurilor și jefuirilor brutale, la cari sunt espusi din partea Cretanilor numiți creștini. Devastarea agrilor se face în mod sistematic și tote proprietățile tarcesoi se nimicesc. Pe Mohamedavii, cari trec paste cordonul militar, îi împușcă în fața trupelor străine (europene.) În acesta bestialitate se observă o anumită sistemă, al căreia scop evident este, de-a nimici, cât mai mulți Turci și de-a face imposibil, ca ei să rămăne în

insulă. Insurgenții speră, că scopul ce înainte au voit să-l ajungă cu ajutorul Greciei, acum vor isbuti prin astfel de mijloce să-l ajungă și fără ajutorul ei; cu alte cuvinte ei speră, că vor isbuti să scotă cu desăvirșire pe Mohamedavii din Creta.

„Atitudinea lipsită de energie, ce puterile europene au observat până acum față de insurgenți, contribuie în adevăr numai la promovarea acestor tendințe. Pôrta a avut totă dreptatea să ceră întervenirea diplomatică a puterilor față de aceste orndelități sistematice, ce se urmăză față de supușii locuitori ai unei părți din imperiul otoman, ce este pusă sub îngrijirea puterilor europene”.

Din acestea reese, că cu cestiunea cretană vom ave încă de-a ne ocupa mult timp. După cum stau adă lucrurile, fără o întervenire cu arma din partea marelor puteri nu se va pute stabili o ordine în Creta. Intervenirea cu arma însă cine scie ce complicațiuni mai pôte să aducă!

SCIRILE DILEI.

— 1 (13) Octomvre v.

Carmen Sylva în limba cehică. În suplimentul literar foarte bogat ce-l adăuge „*Národní Listy*” numerilor sale de Duminecă au apărut în timpul din urmă mai multe traduceri ale scrierilor Reginei-poete Carmen Sylva.

Conferențe și întruniri naționale. Comitetul central al Ligei a decis ca în cursul acestei luni să începă o seriă de conferințe asupra cestiunii naționale atât în București cât și în tote reședințele de județe. Conferințele vor fi ținute de membrii Ligei. Printre conferențieri vor fi d-nii M. Vlădescu, Ionel Grădișteanu, Delavrancea, Aurel Popovici, Rădulescu-Motru etc. — Studenții universitari au luat următoarele hotăriri în privința întrunirilor naționale de Duminecă din Ploști și Craiova: La întrunirea din Craiova studenții vor fi reprezentați printr'o delegație condusă de d-nii Miculescu, Popovici și Ciurea. La întrunirea din Ploști delegația studențescă va fi condusă de d-nii Tamara, Antemireanu și Daniolopol.

Dare pentru hărțile de valoare. Intre ministerul de finanțe unguresc și între cel austriac decurg acum pertractările în cestiunea estinderei dărei de venit austriace și asupra hărților de valoare unguresc. După informațiunile lui „*Pesti Naplo*”, e speranță, că obligațiunile unguresc de stat unguresc nu vor fi supuse la dare nioi în viitor, deoarece nioi obligațiunile de stat austriace nu sunt supuse la dare. Dăr obligațiunile institutelor private din Ungaria, adecă obligațiunile ipototecare și obligațiunile comunale foarte probabil că vor fi supuse dărei, deoarece astfel de hărți nioi în Austria nu sunt scutite de contribuțiune. În fața acestei împrejurări, între reprezentanții băncilor și ai diferitelor institute de bancă din Ungaria, cari sunt interesate în cauză, decurg acum pertractări asupra unei comune înțelegeri.

Impăratul Wilhelm membru al Academiei maghiare. Intre membrii Academiei unguresc de sciințe s'a pornit o mișcare, care are de scop alegerea împăratului Wilhelm ca membru de onoare al Academiei. După cum spune o fôia ungerescă, unul dintre membrii va prezenta în curând președintelui o propunere concretă în privința acosta. Prin mărtea lui Brassai și Pulszky Ferencz au devenit adecă libere două locuri de membri onorari ai Academiei unguresc. Impăratul Wilhelm se vede, pentru *classicul* său toast va ave fericirea de-a fi numit ca succesor al unui dintre aceștia doi. Veți, ce face un toast!

Președinte al „Kulturregylet”-ului ardelenesc, după cum se comunică din Clușiu, probabil, că va fi ales baronul Nicolae Wesselényi, fișpanul comitatului Sălagiu.

O sərbătore bisericescă ungerescă. Ungurii au pierdut Dumineca trecută o minunată ocaziune de-a se chefuli. Ei avut au

În acea zi o sărbătoare bisericească proprie a lor, despre care însă abia acum și-au adus aminte, după ce a trecut. Sărbătorea, ce-i drept, este nouă. S'a introdus numai anul trecut și încă în amintirea mileniului! Primatule Vaszary ceruse adeoă dela Soacul apostolic din Roma, în al căreia scut recomandase regele St. Stefan Ungaria în ora morții sale. În această sărbătoare bisericească se cântă în decursul liturghiei anumite cântări cu text și melodii speciale unghurese. Fără îndoială, această sărbătoare e foarte caracteristică și poate chiar singură în felul său. Ea reamintesc, chiar involuntar chefurile, ce le-au tras Ungurii anul trecut dela o margine a țerei până la cealaltă, precum și minunatele lor petreceri de pe la „Ös-Budavár“, ér nouă Românilor în special ne reamintesc numărusele procese și întemnițări făcute din incidentul și — în amintirea mileniului!

Logodnă. D-l Nicolae Bojan, absolvent de teologie, s'a logodit cu d-ra Elena Moldovan, fiica d-lui protopop Ioan Moldovan dela Mediaș. — Dorim fericire tinerei părechii.

O nouă revistă populară în România. Mai mulți profesori, iustitatori și învățători din România s'au hotărât să scoată la București o nouă revistă populară, numită „Albina“, care va purta un caracter o totuțional și va fi întocmită, cum se dăce în program, în așa chip, ca să pôtă contribui la cultivarea minții și inimei țărâului, dându-i o lectură folositoare și într'o limbă înțelesă de el. Politica de partid va fi cu desăvârșire esclusă din această revistă. Ca inițiatori ai noiei reviste vedem subscrisi pe d-nii: P. Garboviceanu, C. Rădulescu-Motru, I. Otescu, G. Adamescu, N. Nicolaescu, Const. C. Pop-Tașoș și V. Stoicânescu. Revista va apăre în fiă-care săptămână odată și va costa pe un an 5 lei, pentru străinătate 8 lei. Redacția și administrația „Albinei“ este în București (Strada Mântulăsa nr. 9). Dorim inițiatorilor acestei promițătoare reviste cel mai strălucit succes.

„Cupido“ exilat. Numele de „Cupido“, denul amorului îl purta un birou intermediator pentru căsătorii, al cărui proprietar era „patriotul“ S. Grünbaum din Budapesta. De când s'a înființat însă acest birou, nici măcar un cas de căsătorie nu s'a făcut prin intervenirea lui. Biroul anunțase prin foi, că fiă-care pôte ajunge foarte ușor la un soț de căsătorie, dar deoă cine-va cădea în mreaja biroului lui Grünbaum de unde își alegea nisece fotografii și începea corespondența, apoi sub titlu de spese Grünbaum scia să tragă șapte piei de pe olieții săi. Deoă cine-va devenea impaolent Grünbaum îi răspundea, că deșu îi pare rău, dér intervenținea a rămas fără rezultat. În acest mod Grünbaum făcea un „gheșeft“ bun, ér păgubiții tăceau și răbdau în ascuns, căci le era rușine să descopere faptul. În sfârșit însă poliția descoperi șarlatania lui „Cupido“, ér rezultatul a fost, că Grünbaum fu expulsat pe viață din Budapesta. Va găsi însă Grünbaum ușor mijlocul, de-a puté continua cu meseria sa, deoă nu altfel, cel puțin schimbându-și numele în Zöldfai.

Italianii și Francesii.

(O parabolă statistică).

Pe când Francesii se cêrtă, frații de răsă, Italianii, tac și fac. Și ca să vă convingeți, să trecem la cifre. Să începem cu născerile. În 1896 la 100.000 locuitori s'au născut în Italia 3.511 copii, ér în Francoia numai 2.155.

În cei din urmă cinci ani, 1891—1895, pe când în Italia s'au născut 5.564,045

copii, Francoia a avut 4.286, 654 copii. Așa dér, în cinci ani Italianii au avut 1.276,588 de copii mai mult decât Francesii, cu alte cuvinte un excedent anual de 255.317.

Dér nu este vorba numai de născeri. Deoă trecem la morți, situaținea Italianilor este tot mai favorabilă.

În cei din urmă cinci ani, 1891—1895 au murit în Italia 3.935,004 indiviți, ér în Francoia 4.287,902 indiviți. Deoă, într'o perioadă de cinci ani, deosebirea între născeri și morți este următoarea: În Italia a fost un excedent de născeri de 1.629,041. În Francoia a fost un excedent de 1.115.

Așa-dér Italianii câștigă, ér Francesii pierd. În cei cinci ani din urmă Italia a câștigat, în comparație cu Francoia, 1.630,486 născeri, séu 326,097 unități, în mijloci, pe an.

Populația Italiei în 1895 fiind de 31.101,762 suflete, ér a Francoiei de 33.133,385 deosebirea de 7 milioane, în cifre rotunde, între populația franceză și cea italiană, va dispăre în mai puțin de 22 ani. Atât numai, că Italianii emigră în număr considerabil, pe fiă-care an în America, Africa și alte localități.

Deoă întrebăm statistica căsătoriilor, constatăm, că se fac aproape mai același număr de căsătorii în Francoia ca și în Italia. În 1896 pentru 100 mii locuitori s'au celebrat 733 de căsătorii în Italia și în Francoia 742.

Deoă deoă se născ mai puțin copii în Francoia, decât în Italia, cauza nu este numărul căsătoriilor. Adevărata cauza este, că în Francoia femeile au mai puțin copii, decât în Italia. În starea de căsătorie, Francesii au cu 35 la sută mai puțin copii, decât Italianii. Mai mult, pe când în Italia numărul copiilor născuți se menține, în Francoia merge desorescând, așa că se pôte prevedea un timp, când populaținea franceză nu se va mai întreține prin căsătorie.

Și ca dovadă de desorescerea născerilor legitime în Francoia, vom spune, că de unde în 1891 s'au născut 792.441 copii, în 1895 numărul născuților scăduse la 760.895.

Cu privire la născerile naturale séu nelegitime, este o deosebire în defăvorea Francoiei. Pe când în Italia născerile naturale se împuțină în fiă-care an, în Francoia crește în mod repede. Și această sporire a copiilor naturali în Francoia se datorește sterilității séu stérpiciunii progresive și sistematice a familiilor. După cum dăce un scriitor francez în amărăciunea lui de bun patriot, vinovatul nu este amorul liber, după cum se crede; adevărul vinovat este părechea legitim constituită („Drapel.“)

Sciri din România.

Regina la Iași. O adresă oficială adresată d-lui primar al Iașului anunță, că regina Elisabeta va însoți pe regele Carol la inaugurarea Universității din capitala Moldovei.

— **Mișcarea diplomatică** proiectată pentru 15 Octomvre v. se dăce că este stabilită astfel: D. Papiniu, ministru la Belgrad, va înlocui la Constantinopol pe d. Djuvara. D. Djuvara va fi numit la Bruxelles în locul d-lui Bengesou. D. Alexandru Ghica-Brigadiru va trece la postul ocupat mai înainte de d. Papiniu, ér d. Dimitrie Ghica, actualul secretar al ministerului de esterne, va fi numit la Sofia în locul d-lui Ghica-Brigadiru, și în sfârșit se va numi d. N. Mișu în locul ce va rămănea vacant la secretariatul general al ministerului.

— **Dela Academia.** Se scia că „Academia Română“ a ridicat d-lui B. P. Hasdeu autorizarea de a mai continua *Magnum Etymologicum*, cu care a însăroinat pe d-l Philippidis din Iași. D-l Hasdeu a adresat, dăile trecute o întemnițare, prin care arată, că contractul d-sale espiră la Aprilie viitor și că, până atunci d-sa înțelege a-și continua lucrarea.

— **Dela baroul advocaților din București.** Advocății din capitală s'au întrunit Duminecă în sala de consiliu din palatul

justiției, pentru a procede la alegerea decanului și a consiliului de disciplină al baroului. Au luat parte la această alegere, peste 150 de advocăți. Decan al baroului, a fost ales d. advocat Danieleanu, care a obținut 88 de voturi, în contra d-lui Titu Maiorescu, care a avut 67. Trebuie să se observe că d. Maiorescu nu-și pusesse candidatura. Alegerea consiliului de disciplină, neputându-se termina, s'a amănat pe Dumineca viitoare. — După proclamarea rezultatului alegerii, noul decan a luat cuvântul pentru a mulțumi:

„Până aci — a dăce d. Danieleanu — nu m'am consacrat de oăt scolarilor mei și fragmentelor juridice. Onoarea ce-mi faceți alegându-mă decan al baroului Capitalei, mă face să cred că voiți să ne punem pe lucru, căci până aci baroul nu s'a bucurat de mare prestigiu. Sarcina ce mi-ați dat este dér extra-ordinar de grea, totuși mă leg cu viața mea, să nu las să se atingă de un fir de d-v.“

D. Disescu, luând cuvântul, mulțumesc și d-sa cu următoarele cuvinte:

„Deși n'am tôte titlurile și capacitatea d-lui Danieleanu, cred că am fost ales pentru că, mai presus de orice, iubesc avocatura pentru frumoșele emoțiuni ce mi-a produs.“

— **O descărcare electrică** Duminecă noptea la orele 12, o detunătură puternică produsă de ruperea unui fir dela tramvaiul electric, s'a întâmplat în bulevardul Pașe Protopopescu, la locul unde este întretaiat de strada Traian (București). Dér câte-va secunde trecură și pasagerii înspăimântați de morțe la comoziunile simțite, sar jos unul peste altul. Din fericire, nici un accident de persoane nu s'a întâmplat. O trăsură ce venia în trapul cailor, ajunge tramvaiul care se oprise pe loc, curentul fiind întrerupt. Spune nenorocirea vizitului Ianoș Simion, conductorul birjei Nr. 538, caili se învâltuesc în firul rupt. Într'o clipă, caili fură aruncați la pământ, de puternicul curent descărcat. O panică mare se produce la vederea acestei scene îngrozitoare: caili și vizitii erau în pericol de morțe. Publicul, strâns la nechezăturile desperate ale cailor, reușesc să scotă pe vizitii după șine. În cele din urmă, un mecanic al tramvaiului reușesc să prindă firul rupt și sé-l împreune imediat; vagonul și-a putut continua drumul înainte, ér birjarul Ianoș a putut sé se duce acasă, zguduit grăzno de aceea comoziune puternică, cu unul din cai jupuit réu la piciorul drept, în căderea lui pe pietre.

NECROLOG. Subscriții în numele lor și a numeroșilor consăngeni, amici și cunoscuți cu inima frântă de durere facem cunoscut, că prea iubitul nostru moș, respectiv sooru, frate, unchiu și cumnat

Iacob Lugoșianu,

paroch gr. cat. în Turda nouă, protopop al tractului Turda, membru al Asociațunei Transilvane, după un morb greu și-a dat nobilul séu suflet în mâinile Creatorului în 10 Octomvre c. la 8 ore a. m. în al 81-lea an al etății și al 44-lea al preoției, prouăduț cu s. sacramente.

Rămășițele pământesci s'au astrucot Marți în 12 Oct. n. c. în cimiteriul bisericei gr. cat. din Turda nouă.

Turda, 10 Octomvre 1897.

Veronica Serbu născ. Lugoșian ca soră; Georgiu Dănilă, paroch gr. cat. în Cheta, ca ginere; Simeon Pop Mateiu, canonic; Véd. Tiția Bian ca cumnați și numeroși nepoți și nepote.

ULTIME SCIRI.

Viena, 12 Octomvre. Guvernul a despus aci în cameră proiectele de lege asupra provisorului pactului economic cu Ungaria. Ele sunt identice cu cele prezentate în parlamentul maghiar.

O mică alterație s'a ivit între deputatul Böhheim și vice-presidentialul camerei Abrahamovic; din cauză că cel dintăiu a cerut să se introducă dările de sémă a ședințelor protestul și numele a 138 comune

din Austria-de-sus, care petiționează ca ordonanțele privitoare la egala îndreptățire a limbei cehe să fiă revocate.

Camera a respins propunerea lui Böhheim.

Deputații Schönerer și Iro n'au fost de față la ședință.

DIVERSE.

Sarcey despre vacanțele școlare. Școlile medii din Francoia au început anul acesta prelegerile numai în 5, în loc de 4 Octomvre. Vacanța această avu de scop să eternizeze călătoria președintelui Faure în Rusia. Din incidental acesta bătrânul Sarcey, criticul de mare renume, își reamintesc tinereța sa, scriind într'un diar francez următoarele:

„Tinerii noștri și fără de asta muncesc foarte puțin, așa că nu era de lipsă încă o di de vacanță. Jumătate din anul școlar este vacanță. Vacanțele de vară ar trebui să țină două luni: dér de comun ele încep prin 20 Iulie și țin până în 5 Octomvre. Sărbătorile Pașilor țin două săptămâni. Afară de acestea, vacanța anului nou și a carnavalului, diferite sărbători, patruzeci și două de dumineci, tot atâtea Joi, cu totul răpesc o sută și opt-deci de zile din anul școlar. Așa-déră din două-spredece luni, șese sunt vacanță. Și totuși sunt oameni, cari vorbesc de prea marea îngreunare a școlarilor! Omul e creat să lucre, sörtea noastră e să lucrăm și să ne trudem. E bine, că copilul înoă de mio să se dede cu încordarea și nu așteptă, ca sé-i sbörte porumbul fript în gură. Interniștii se plâng, că nu li-se dă mâncare bună. Ce ar dăce însă, deoă ar trebui să trăiescă cum am trăit noi în copilăria? Și totuși suntem destul de tari și de sănătoși. Într'adevăr, iubiții mei tineri traiul vostru e din cale afară ușor și presărat cu rose. Mare însă va fi desamăgirea voastră, după ce veți fi gustat odată necasurile vieții.“

Literatură.

A apărut de curând în editura „*Librăriei Nouă*“ P. Iliescu & D. Grossu din Iași: „*Curs complet de musica vocală*“ de *Gavriil Musicescu*, profesor. Acest op a fost premiat la expoziția din Paris și a ajuns la a 14-a edițiune; este împărțit în trei broșuri: I 1 leu 50 bani (75 cr.), II 1 leu 50 (a 75 cr.) III 2 lei (1 fl.)

Prin administrația diarului nostru se pot procura următoarele cărți nouă, apărate în tipografia „Aurora“ A. Todoran din Gherla:

Ortografia română în actuala sa stare de desvoltare, de V. Dumbravă profesor. Această scriere atât de aprețiată și lăudată în cercurile literare române, ne dă într'un cuprins scurt tôte acele reguli și principii, după cari trebuie să ne orientăm pentru a observa o ortografie sistematică, bună și corectă, după normele adoptate de Academia Română. Cartea e scrisă într'o limbă foarte clară și ușoră. La urmă arată regulile *interpunctiunii*, arătând prin exemple unde este a se pune punctul, unde virgula, unde semnele citațiunii, apostroful, linióra etc. etc. Este o carte de diinică trebuință, servind ca un bun manual și îndreptar pentru tôte cății au a se ocupa cu scrisul. Un exemplar costă 40 cr. (plus 5 cr. porto).

Manual catehetic pentru primii ani școlari, ca îndreptar pentru cateheți, învățători, părinți etc. prelucrat după I. A. Fritz, de *Basilin Rafiu*, fost profesor de s. Scriptură, catehetică și metodică în seminarul archi-diecesan din Blășiu, ér aci vicar foraneu în Făgăraș. Cartea este aprobată de P. Ven. Ordinariat metropolitan din Blășiu. Un exemplar de 222 pag. form. mare 8° costă numai 40 cr.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Octomvre 1897.

Renta ung. de aur 4%	121.75
Renta de corone ung. 4%	99.65
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	120.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	104.—
Oblig. cail. fer. ung. de est. I. emis.	120.60
Bonuri rurale nngare 4%	97.50
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Imprum. ang. ou premii	155.50
Losuri pentru reg. Tisei si Segedin.	140.75
Renta de hartie austr.	102.15
Renta de argint austr.	102.20
Rentz de aur austr.	123.45
Losuri din 1860	143.75
Actii de-ale Bancoei austro-ungara.	960.—
Actii de-ale Bancoei ung. de credit.	385.75
Actii de-ale Bancoei austr. de credit.	352.—
Napoleonori	9.52 1/2
Marcii imperiale germane	58.77 1/2
London vista	119.65
Paris vista	47.52 1/2
Rente de corone austr. 4%	102.—
Note italiene.	45.15

Cursul pieței Brașov.

Din 13 Octomvre 1897.

Banonota rom. Cump.	9.48	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.44	Vënd.	9.46
Napoleon d'or. C mp.	9.50	Vënd.	9.52
Galbeni Cump.	5.58	Vënd.	5.60
Ruble Rusesci Cump.	126.—	Vënd.	—
Marcii gemane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turoesci Cump.	10.60	Vënd.	—
Soris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Nr. 2257/897.

PUBLICAȚIUNE!

Din partea subscrișelor primării comunale se aduce la publică cunoscință, că pe baza concesiunii Inaltului Ministeriu de agricultură din 26 Octomvre 1896. Nr. 62193/V 3 comunicate cu decisul Inclitei comisii silvanale administrative Nr. 312/896 k. c. b. și pe baza concluderilor reprezentanței comunale din Moeciu inf. și sup. în ședința din 4 Martie a. c. punctu II și 30 Sept. a. c. punctu I se vor vinde din pădurea Barbulețiu de pe teritoriul comunei Moeciu superior, ce formeză proprietatea comunelor Moeciu inf. și superior 5540 tulpini de brad seu moliv computeate prin forestier în 6614 metri cubici de pe un teritoriu de 40 jug. catastrale spre tăiere și

exploatare până la finea 1901, plus oferintelui.

Licitațiunea se va ținea Joi în 18 Noemvre a. c. la orele 9 a. m. în cancelaria oficiului comunal din Moeciu inferior. Amatorii de licitațiune sunt datorii a depune la massa cassariului comunal înainte de începearea licitațiunei un vadiu de 10% din suma de 7936 fl. 80 cr. calculată de silvicultorul expert. Prețul strigărei s'a satorit cu 1 fl. 20 cr. de metru cubic. Oferte în scris, provădute cu vadiul descris mai sus și cu timbru de 50 cr., în care se fiă evidentă în cifre și litere suma plus oferită și că oferetul cunosce condițiunile de licitațiune și că se supune lor, se primesc din partea primariului numai până la 10 ore a. m. în ziua de licitațiune, după care termin se va începe licitațiunea verbală.

Condițiunile mai de-aprôpe se pot vedea în cancelaria notariatului Branului superior în toate zilele în orele oficiôse.

Moeciu inf. în 5 Octomvre 1897.

Moșoiu, Voiculescu, G. Puchianu, notar. prim. în M. inf. prim. în M. sup. 1898,1-1.

Nr. 2258--1897.

PUBLICAȚIUNE!

Din partea subscrișei primării comunale se aduce la publică cunoscință, că pe baza concesiunii Inaltului Ministeriu de agricultură din 26 Octomvre 1896. Nr. 62193/V 3 comunicate cu decisul Inclitei comisii silvanale administrative Nr. 312/896 k. c. b. și pe baza concluderilor reprezentanței comunale din Sirnea adus în ședința din 28 Decemvre a. tr. punctu I și 6 Septemvre a. c. punctu I se vor vinde din pădurea Zzugaca de pe teritoriul comunei Moeciu superior, ce formeză proprietatea comunei Sirnea 5286 tulpini de brad seu moliv computeate prin forestier în 6406 metri cubici de pe un teritoriu de 5536 jug. catastrale spre tăiere și exploatare până la finea anului 1901, plus oferintelui.

Licitațiunea se va ținea Vineri în 19 Noemvre a. c. la orele 9 a. m. în cancelaria oficiului notarial din

Branul superior. Amatorii de licitațiune sunt datorii a depune la massa cassariului comunal înainte de începerea licitațiunei un vadiu de 10% din suma de 6406 fl. calculată de silvicultorul expert. Prețul strigărei s'a satorit cu 1 fl. v. a. de metru cubic. Oferte în scris, provădute cu vadiul descris mai sus și cu timbru de 50 cr., în care se fiă evidentă în cifre și litere suma plus oferită și că oferetul cunosce condițiunile de licitațiune și se supune lor, se primesc din partea primariului numai până la 10 ore a. m. în ziua de licitațiune, după care termin se va începe licitațiunea verbală.

Condițiunile mai de-aprôpe se pot vedea în cancelaria notarului Branului superior în toate zilele în orele oficiôse.

Sirnea în 5 Octomvre 1897.

Primăria comunală:

Moșoiu, Rețian, notar. 1898,1-1. primar.

A N U N C I U R I
(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. în cazul publicării unui anunțiu mai mult

de odată se face scădemēt, care creșce cu cât publicare se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Anunț.

Cancelaria d-lui avocat Victor Popescu se află dela 1 Oct. n. c. în Strada „Négră“ Nr. 31.

Anunț.

Pe moșia subscrișului se află de vëndare vre-o 200—300 caré de fên și trifoiu neploat și fôrte bun pentru oi. Loc de pășune pentru oi în estensiune de 200 jugère într'o tablă. Se mai află la subscrișul și vre o 20 hectolitri mazère frumôsă cu prețul de 10 fl. hectolitru.

Moise Birtolon,

mare proprietar în Lucakod 1897,1 -3. posta ultimă Kerelö Sz -Pál.

Consoțiul fabricelor de săpun din Brașov.

Atragem atențiunea On. public, că numai

Săpunul de rufe,

asa numit (Kernseife), care va fi provădut cu acéștă marcă de contravențiă, este original din fabricele nôstre.

Deposite, care vënd în detail:

Johann Orendi Brașovul-vechiu Nr. 83.

G. Eitel Strada vâmei Nr. 18.

Cantorul:

Str. Mihail-Weiss Nr. 26. 1899,1-2.

Numerii Telefonului:
Johann Orendi Nr. 73, G. Eitel Nr. 154.
Cantorul Nr. 64.

Fiă-cărui jucător i-se asigură discrețiă strictă!

Pe câtă vreme vom mai avé în deposit, vindem

Losuri de loteriă de clasă ung.

cu prețurile originale.

Șansele de câștig sunt de tot mari, căci după planul loteriei din 100,000 losuri, ce s'au emis, 50,000 losuri se trag cu câștig, prin urmare tot al doilea los câștigă.

Câștigul cel mai mare este un milion corone,

și cel mai mic tot câștigă mai mult ca prețul losului.

Pentru tragerea primă recomandăm los întreg original à fl. 6. 1 jumătate los original à fl. 3.—, 1 a patra parte los original fl. 1.50, 1 a opta parte los original à fl. —.75 cr.

Casa de bancă JACOB L. ADLER & FRATE,

Brașov, Piața principală Nr. 1.

(1400).